

Macbeth – vana kooli võidukäik

Heili Vaus-Tamm
muusikakriitik

OOPER ▶ Vanameistrite Arne Miku ja Eldor Renteri Estonias lavale toodud “Macbeth” on tugev ja traditsiooniline, vana hea ooperi stiilis, heade lauljate ja muinasjuturaamatu sarnase lavapildiga ooper.

Lavastus on sama küps kui aastakümneid Estonia ooperi eesot-sas olnud tegijad – ei midagi juhuslikku. Teisalt pole ka midagi üllatavat, ehk vaid Estonia kohta tavatult stabiilne ja tugev tase.

Tänapäeva muusikateatri seisukohalt vaadates mõjub lavastus siiski kuidagi steriilse ja muuseumlikuna, kuigi publik võttis esietenduse väga hästi vastu. Kui maailma suured ooperimajad kiitlevad üksteise ees paariküm-neminutiliste aplausidega, siis “Macbethi” esietendusel kõlanud kümneminutiline aplaus on Eesti publiku kohta särav saavutus.

Estonia “Macbethit” võib nimetada näitlejateatri, mitte lavastajateatri näitena, kus alustaladena seisavad Jassi Zahharovi tõsine ja kompromissitu natuur ning Sigute Stonyte tugev vokaal.

Kuigi Arne Mikk seostab teemat tänapäeva võimuvõitlusega laiemalt, jäi lavastus küll eeskätt Shakespeare'i tragöödia – võimuahne halastamatuse võrdkujuks saanud leedi Macbethi loo illustratsiooniks.

Mikk näitab end püüdlilikult musikaalse lavastajana, kandes muusikanüansid täpselt tegelaste liikumisse. Lavastuse tuumaks võiks pidada stseeni, kus raudne leedi mõrvakoorma all aru kaotanud ja sihitult ringi tuiava kuninga karmikäeliselt troonile istuma tõukab. Nähtu väärinuks

Esietendus

Giuseppe Verdi ooper

MACBETH

Lavastaja: Arne Mikk

Muusikaline juht ja dirigent:

Paul Mägi

Kunstnik: Eldor Renter

Valguskunstnik: Airi Eras

Peaosades: Jassi Zahharov,

Sigute Stonyte (Leedu), Mati

Palm, Mati Kõrts

19. jaan Estonias

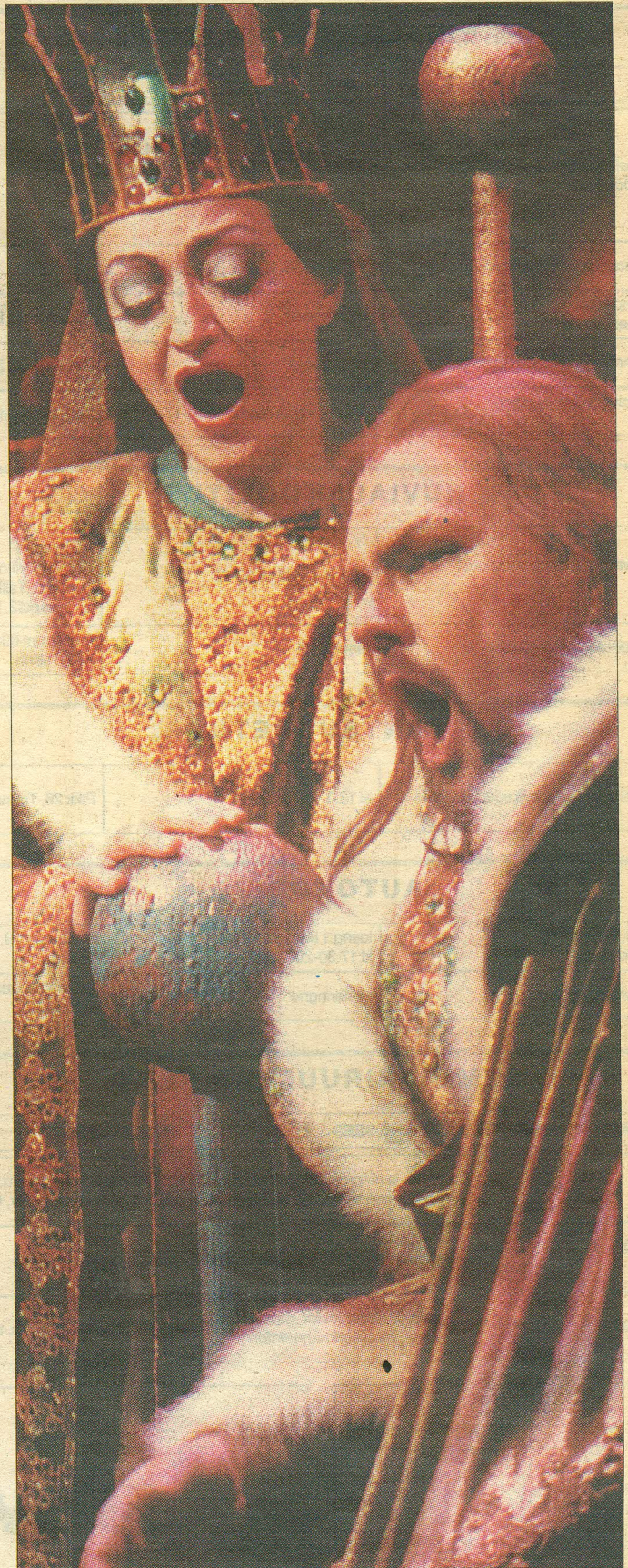
braavohüüdeid lavastajale.

Suure hääleulatusega dra-maatilist sopranit Eestis peale Pille Lille pole, mistõttu laulavad leedi Macbethi rolli külalised Lätist ja Leedust. Meie karismaatilisele Zahharovile (Macbeth) annab aga repertuaari ehitada – on ju kangelasooper üks levinu-maid klassikalise ooperi žanre.

Vokaalselt mõjub Zahharovi aktsenteeritud esitus veenvalt, kuigi pikapeale hakkab kõrv ootama enam seotud laulvust. Selles mõttes on hea kuulata Mati Palmi ühtlast ja võimsat häält. Stonyte alumistes registre-s tume ja kõrgustes metalseks kip-puv hääli sobib julma naise tüpaažiga hästi. Tenor Mati Kõrts oli esietendusel oma pehmevõitu olemusega julmuritele vahelduseks, kuid vokaalselt ebatäpsem.

Muusikaline kujundus Paul Mägi käe all haakub lavastuse meeleoluga täpselt. Orkestrikõla teevad nauditavaks ülikarakter-seed strihhid, isegi pausid kannavad draamatilist pinget.

Lavastuse koloriit on tabav: salasepitsustest läbiimbunud Šoti-maa on edasi antud pimedalava-ruumiga, millele lisab põnevaid nüansse kord porisena mõjuv, kord teravalt lõigatud valgusvihk.



Esietendusel tõsis üheks mõjuvamaks stseeniks pilt, kui leedi Macbeth (Sigute Stonyte) sunnib Macbethit (Jassi Zahharov) kahtlustest võitu saama. FOTO: HARRI ROSPU